

Zenithgebouw
Koning Albert II-laan 37
1030 BRUSSEL
www.vaph.be

INFONOTA

**Gericht aan: Multidisciplinaire Teams (MDT), Vergunde
zorgaanbieders,...**

15 januari 2019

INF/ATH/19/01

Contactpersoon VAPH
E-mail internering@vaph.be
Telefoon
Bijlagen 1

Ondersteuning voor geïnterneerde personen met een handicap via directe financiering

In 2018 en 2019 wil de Vlaamse regering sterk inzetten op aangepaste ondersteuning voor geïnterneerde personen met een handicap, en in het bijzonder op het faciliteren van de doorstroom van geïnterneerde personen met een handicap uit gevangenis, forensisch psychiatrisch centrum (FPC), een erkende medium security-afdeling binnen de psychiatrie of een forensische VAPH-unit. Hiermee wil men tegemoet komen aan de nood om voor geïnterneerden met een handicap die momenteel in een onaangepaste setting verblijven gepaste zorg en ondersteuning te voorzien. De Vlaamse regering voorziet meer dan 9 miljoen euro aan bijkomende middelen in 2018 en 2019 samen.

Op 14 december 2018 keurde de Vlaamse Regering het Besluit over de zorg en ondersteuning voor geïnterneerde personen met een handicap door vergunde zorgaanbieders goed. Dit Besluit van de Vlaamse Regering treedt in werking op 1 januari 2019 en regelt de direct gefinancierde ondersteuning voor geïnterneerden met een handicap die uit een beveiligde setting doorstromen. Er werd bijkomend een Ministerieel Besluit goedgekeurd over de registratie als vergunde zorgaanbieder voor deze directe financiering voor geïnterneerden met een handicap.

1. Direct gefinancierde ondersteuning voor geïnterneerde personen met een handicap bij een vergunde zorgaanbieder

1.1 Doelgroep

Een persoon kan gebruik maken van deze ondersteuning indien hij aan volgende voorwaarden voldoet:

- geïnterneerd zijn,
- door het VAPH erkend zijn als persoon met een handicap,
- uitstromen uit een gevangenis, een forensisch psychiatrisch centrum (FPC), een erkende medium security-afdeling binnen de psychiatrie of een forensische VAPH-unit
- behoefte hebben aan handicapspecifieke ondersteuning (ongeacht de benodigde ondersteuningsvorm en -intensiteit) en forensische know how.
- een positieve beslissing van het VAPH hebben omtrent toegang tot direct gefinancierde ondersteuning voor geïnterneerden,

1.2 Registratie van zorgaanbieders

De directe financiering voor geïnterneerden kan enkel ingezet worden bij door het VAPH vergunde zorgaanbieders die zich hiertoe bij het VAPH registreren. Enkel voorzieningen die aan bepaalde specifieke vereisten inzake expertise en/of infrastructuur voldoen, zullen via directe financiering geïnterneerden kunnen ondersteunen. Deze voorwaarden zijn regelgevend verankerd.

De vergunde zorgaanbieders dienen te voldoen aan de volgende voorwaarden:

- geregistreerd zijn bij het VAPH (zie [aanvraagformulier registratie](#)),
- bereid zijn om op maat te werken met een forensische doelgroep,
- beschikken over forensische expertise en opleidingen volgen in functie van de ondersteuning van een forensische doelgroep,
- sectoraal en intersectoraal afstemmen met andere actoren die betrokken zijn bij de ondersteuning van de geïnterneerde personen,
- instaan voor opvolging en nazorg van het zorgtraject van de betrokken geïnterneerde personen.

De vergunde zorgaanbieders die woon- en/of dagondersteuning willen aanbieden moeten naast deze voorwaarden ook voldoen aan de voorwaarde dat ze afhankelijk van de module van ondersteuning die zij willen bieden, beschikken over een aangepaste infrastructuur of bereid zijn op korte termijn de nodige infrastructurele aanpassingen te doen.

1.3 Aanvraag tot registratie voor direct gefinancierde ondersteuning voor geïnterneerde personen met een handicap

De vergunde zorgaanbieder kan een aanvraag bij het VAPH indienen om zich te registreren voor één of meerdere ondersteuningsmodules. Er kan hiervoor gebruik gemaakt worden van het

geëigend [aanvraagformulier](#) dat terug te vinden is op de website van het VAPH. Het formulier dient ingevuld en ondertekend bezorgd te worden aan het VAPH via internering@vaph.be. Het VAPH zal de aanvraag onderzoeken op volledigheid en keurt de registratie goed indien aan alle voorwaarden is voldaan. Het VAPH verstuurt de beslissingsbrief omtrent de aanvraag tot registratie per e-mail aan de vergunde zorgaanbieder. De registratie heeft standaard een geldigheidsduur van vijf jaar.

Deze registratie verplicht de vergunde zorgaanbieder niet tot het effectief bieden van ondersteuning aan een geïnterneerde. Met het eerder vernoemde formulier kan de zorgaanbieder op ieder ogenblik vragen om zijn registratie te wijzigen. Het kan bijvoorbeeld gaan om het aanpassen van ondersteuningsmodules of vestigingsplaatsen. Indien een vergunde zorgaanbieder een persoon via direct gefinancierde ondersteuning voor geïnterneerden wenst te ondersteunen, dient de vergunde zorgaanbieder echter wel over een goedkeuring van het VAPH te beschikken voor de desbetreffende module alvorens hiervoor een individuele dienstverleningsovereenkomst kan afgesloten worden.

1.4 Aanvraag tot directe financiering

De aanvraag voor zorg en ondersteuning via directe financiering bij een bij het VAPH geregistreerde vergunde zorgaanbieder wordt in eerste fase door de aanvrager of bewindvoerder ingediend aan de hand van een geëigend aanvraagformulier per post bij het [Provinciaal Kantoor van het VAPH](#), afhankelijk van de domicilie van de aanvrager. In een tweede fase wordt enkel een elektronische versie van het aanvraagformulier ter beschikking gesteld via mijnvaph.be

Het aanvraagformulier bevat volgende gegevens:

- identificatiegegevens van de betrokken persoon met een handicap, en eventueel van de wettelijk vertegenwoordiger,
- de melding aan het VAPH dat men gebruik wil maken van direct gefinancierde ondersteuning voor geïnterneerde personen met een handicap, met vermelding of opname in een forensische VAPH-unit of directe financiering bij een vergunde zorgaanbieder (buiten de erkende capaciteit van de forensische VAPH-units) gevraagd wordt,
- met aanduiding van de gewenste ondersteuningsmodule.

Voor dag- en woonondersteuning zijn er twee modules voorzien. De module 'dag- en woonondersteuning +' kan worden toegewezen indien in het verslag (zie verder) één van de volgende situaties is aangetoond:

- de geïnterneerde persoon heeft voltijds dag- en woonondersteuning nodig, er moet voortdurend iemand aanwezig zijn en er moet toezicht uitgeoefend worden binnen gehoorsafstand;
- de geïnterneerde persoon heeft voltijds dag- en woonondersteuning nodig, er moet voortdurend iemand aanwezig zijn zonder dat die persoon voortdurend toezicht moet uitoefenen en de persoon heeft dagelijks ondersteuning nodig op de meeste levensdomeinen, voornamelijk in de vorm van inhoudelijke of praktische begeleiding van een deel van de activiteit.

Bij het aanvraagformulier dient een uitvoerige motivering toegevoegd te worden: een gemotiveerd verslag met risico-inschatting dat opgemaakt werd door de betrokken professionals uit de setting waar de persoon met een handicap op het ogenblik van de aanvraag verblijft.

Indien de persoon met een handicap nog niet erkend is door het VAPH als persoon met een handicap, dient module A opgesteld te worden door een erkend multidisciplinair team (MDT) zodat

de handicap geobjectiveerd kan worden. De modules B en C (de objectivering van de zorgzwaarte en de checklist prioritering) hoeven in het kader van deze procedure niet aangereikt te worden door het MDT.

De aanvraag gebeurt door de persoon met een handicap of wettelijk vertegenwoordiger en wordt mede ondertekend door de directeur van de gevangenis, verantwoordelijke van de zorg van het FPC, de medium security-afdeling of de forensische VAPH-unit, afhankelijk van de setting waarin de aanvrager verblijft.

De geldigheidsduur van de aanvraag wordt beperkt tot maximaal 1 jaar. Indien een jaar na aanvraagdatum geen instroom gerealiseerd werd (o.w.v. geen budget of o.w.v. geen geschikte vergunde zorgaanbieder) dan vervalt de aanvraag en kan later eventueel een nieuwe aanvraag ingediend worden.

Vooraleer een aanvraag wordt ingediend, gebeurt er best een toets tussen de instantie (verantwoordelijke zorg of directeur) van waaruit de cliënt wil uitstromen en de regiocoördinator van het VAPH, waarbij de regiocoördinator VAPH een eerste inschatting maakt of de betrokkene in aanmerking komt voor de directe financiering van het VAPH. We zien dit als een soort vooronderzoek, via een telefonisch contact.

Het budget dat beschikbaar is voor directe financiering van geïnterneerde personen met een handicap is gelimiteerd. Het VAPH rangschikt de aanvragen op datum en uur. De eerste aanvragen komen bijgevolg eerst in aanmerking voor direct gefinancierde ondersteuning.

Het aanvraagformulier kan vanaf 15 januari 2019 ingediend worden door de aanvrager of wettelijk vertegenwoordiger en zal vanaf dan beschikbaar zijn op de website van het vaph. (www.vaph.be/documenten). De aanvraag met de nodige documenten dienen in eerste instantie te worden bezorgd per post aan het Provinciaal Kantoor van het VAPH, afhankelijk van het domicilieadres van de aanvrager. In een tweede fase zal het aanvraagdocument enkel beschikbaar zijn in mijnvaph.be.

1.5 Bemiddeling

Als de persoon met een handicap moeilijkheden ervaart bij het vinden van een vergunde zorgaanbieder kan hij aan het VAPH intensieve bemiddeling vragen (bemiddeling@vaph.be). Het VAPH kan vervolgens een goedkeuring voor casemanagement en/of collectieve bemiddeling geven. In het kader van de regelgeving voor geïnterneerden dient men echter niet te voldoen aan de voorwaarde 'intensieve bijstand van een bijstandsorganisatie' en dient men de bijstandsorganisatie niet uit te nodigen voor de collectieve bemiddeling.

Met vragen omtrent bemiddeling kan u terecht bij de [regiocoördinatoren](#) van het VAPH.

1.6 Subsidiëring

De middelen om de directe financiering van de ondersteuning voor geïnterneerde persoon met een handicap te betalen, komen, net zoals de middelen voor de forensische VAPH-units, uit het apart 'budget geïnterneerde personen met een handicap'. Dit budget wordt centraal beheerd door het VAPH. Er wordt op regelmatige basis rapportering voorzien.

Het VAPH voorziet in een subsidie per (ondersteunings-)module, uitgedrukt in personeelspunten en werkingsmiddelen. De verschillende modules kunnen niet met elkaar worden gecombineerd en de subsidie wordt pro rata aangepast aan de duur van de begeleidingsovereenkomst in de GIR.

De subsidiëring per ondersteuningsmodule bedraagt op jaarbasis:

	personeelspunten	werkingsmiddelen
individuele ondersteuning	19,2504	€ 1.434,04
dagondersteuning	37,8132	€ 2.816,87
woonondersteuning	48,1260	€ 3.585,11
dag- en woonondersteuning	61,8762	€ 4.609,42
dag- en woonondersteuning +	79,7516	€ 5.941,04

De subsidiëring verloopt op dezelfde wijze als de subsidiëring van andere diensten die werken met personeelspunten en werkingsmiddelen.

Er zullen personeelspunten (niet werkingsmiddelen) doorgegeven kunnen worden via het systeem van voorschotten en afrekeningen.

Maximaal 3% van de personeelspunten kan omgezet worden in bijkomende werkingsmiddelen tegen een bedrag per personeelspunt.

Het VAPH subsidieert de werkingsmiddelen als aan één van de volgende voorwaarden is voldaan:

- Er is voorafgaand overleg gepleegd over de aanwending van het bedrag met het collectieve overlegorgaan,
- Er is collectieve inspraak geweest, en er heeft overleg plaatsgevonden met de werknemersvertegenwoordiging, en er is aan die overlegkanalen transparantie geboden over de aanwending van de werkingsmiddelen.

Op verzoek van het agentschap bewijst de vergunde zorgaanbieder het resultaat van het overleg met het collectieve overlegorgaan of de collectieve inspraak en het overleg met de werknemersvertegenwoordiging.

1.7 Individuele dienstverleningsovereenkomst, samenwerkingsovereenkomst en registratie in de geïntegreerde registratietool (GIR)

Als het VAPH zijn goedkeuring tot opstart heeft verleend kan de geïnterneerde persoon met een handicap of zijn vertegenwoordiger een individuele dienstverleningsovereenkomst afsluiten met één geregistreerde vergunde zorgaanbieder.

Per persoon met een handicap zal er één begeleidingsovereenkomst in de geïntegreerde registratietool (GIR) geregistreerd kunnen worden. Meer informatie omtrent het registreren van de begeleidingsovereenkomst, vindt u in de handleiding van de GIR. Deze handleiding wordt eind januari 2019 aangepast.

De vergunde zorgaanbieder die de begeleidingsovereenkomst registreert, kan samenwerken met andere vergunde zorgaanbieders (erkend voor directe financiering geïnterneerden) om de nodige ondersteuning te realiseren. Als de zorg en ondersteuning door verschillende geregistreerde vergunde zorgaanbieders zal worden verleend, sluiten zij hiervoor een samenwerkingsovereenkomst. Daarin wordt vastgesteld met welke vergunde zorgaanbieder de individuele dienstverleningsovereenkomst wordt afgesloten en op welke wijze de personeelspunten worden verdeeld over de verschillende vergunde zorgaanbieders.

1.8 Woon- en leefkosten

Personen die ondersteund worden via direct gefinancierde ondersteuning voor geïnterneerden met een handicap staan in voor hun eigen woon- en leefkosten.

1.9 Einde van de direct gefinancierde ondersteuning

Als er een persoonsvolgend budget (PVB) ter beschikking wordt gesteld, eindigt de subsidiëring van de vergunde zorgaanbieder na twee maanden vanaf de aanvangsdatum van de terbeschikkingstelling van het PVB.

Bij overlijden van de persoon met een handicap loopt de directe financiering geïnterneerden nog twee maanden door vanaf de datum van overlijden.

De subsidiëring van de vergunde zorgaanbieder eindigt vanaf de eerste dag na de beëindiging van de individuele dienstverleningsovereenkomst. Bij de beëindiging van de overeenkomst dient men rekening te houden met de opzegtermijn. De opzegperiode van de individuele dienstverleningsovereenkomst bedraagt maximaal drie maanden.

De directe subsidiëring eindigt vanaf de eerste dag van de vierde maand na de maand waarin de betrokken persoon met een handicap definitief in vrijheid werd gesteld.

1.10 Crisisopname en time-out

Indien de betrokken persoon met een handicap tijdelijk opgenomen moet worden in een door andere overheden gesubsidieerde setting (vb. time-out of crisisondersteuning, tijdelijke ziekenhuisopname, ODB-unit), dan wordt de directe financiering opgeschort vanaf de eerste dag van de vierde maand na de maand waarin de time-out of crisisondersteuning is gestart tot op het moment dat betrokkene terugkeert naar de vergunde zorgaanbieder. De opname in een andere gesubsidieerde voorziening moet bij het VAPH gemeld worden. Als blijkt dat de betrokkene niet kan terugkeren naar de direct gefinancierde VAPH-ondersteuning dient de vergunde zorgaanbieder dit te melden en wordt de directe financiering stopgezet vanaf de eerste dag van de vierde maand na de maand waarin de time-out of crisisondersteuning is gestart.

Indien de betrokkene minstens 3 maanden verblijft in een beveiligde setting, wordt de directe financiering stopgezet, vanaf de 1ste dag van de 4de maand van verblijf in deze setting.

1.11 Uitstroom

Teneinde de gelimiteerde capaciteit binnen de directe financiering voor te behouden voor de personen die hier werkelijk nood aan hebben, dient doorstroom overwogen en gestimuleerd te worden waar en van zodra mogelijk en wenselijk.

Vanaf de 7e maand na de start van de direct gefinancierde ondersteuning en wanneer er zicht is op definitieve invrijheidstelling kan daarom de reguliere aanvraagprocedure voor een PVB gestart worden. De aanvraagprocedure wordt geïnitieerd door een ondersteuningsplan persoonsvolgend budget (OP PVB), gevolgd door de opmaak van een module B (objectivering ondersteuningsnood). Het toe te wijzen persoonsvolgend budget van de betrokken persoon met een handicap wordt vervolgens automatisch in prioriteitengroep 1 geregistreerd.

2 Aanvraag, toewijzing en terbeschikkingstelling van een persoonsvolgend budget (PVB) en stopzetting van een PVB

2.1 Geïnterneerde personen met een handicap die verblijven in de gevangenis, een FPC of een medium security afdeling

De aanvragen van een persoonsvolgend budget door geïnterneerde personen met een handicap die verblijven in de gevangenis, een FPC of een medium security afdeling worden automatisch stopgezet door het VAPH. Het VAPH kan hen dus geen PVB toewijzen of ter beschikking stellen. Zij komen wel in aanmerking voor direct gefinancierde zorg en ondersteuning voor geïnterneerde personen met een handicap.

De reeds genomen beslissingen tot toewijzing of terbeschikkingstelling van een PVB vervallen bij inwerkingtreding van het besluit van 14 december 2018 als de betrokken persoon met een handicap op dat ogenblik verblijft in een gevangenis, een FPC of een medium security afdeling.

2.2 Geïnterneerde personen die gebruik maken van direct gefinancierde ondersteuning of verblijven in een forensische VAPH-unit

Geïnterneerde personen met een handicap die in het kader van directe financiering worden ondersteund door een vergunde zorgaanbieder of verblijven in een forensische VAPH-unit kunnen ten vroegste vanaf de zevende maand na opstart van deze ondersteuning de aanvraag van een persoonsvolgend budget starten. Het toe te wijzen persoonsvolgend budget van de betrokken persoon met een handicap wordt standaard in prioriteitengroep 1 geregistreerd. Het VAPH kan hen een PVB toewijzen en ter beschikking stellen.

2.3 Personen met een PVB op basis van de transitie ZiN op 1 januari 2017

De beslissingen tot terbeschikkingstelling van een PVB in het kader van de transitie van cliënten van de vergunde zorgaanbieders vervallen nog niet op 1 januari 2019. Zij komen echter te vervallen op het ogenblik dat de betrokken persoon gebruik maakt van direct gefinancierde ondersteuning voor geïnterneerden.

2.4 Geïnterneerde personen met een handicap voor wie de aanvraag voor een PVB on hold werd gezet in afwachting van de uitwerking van het nieuwe BVR

Geïnterneerde personen met een handicap die eerder een aanvraag voor een PVB hadden gesteld en voor wie de aanvraag on hold werd gezet in afwachting van de nieuwe regelgeving zullen eerstdaags door het VAPH worden geïnformeerd over de verder te nemen stappen in hun concrete dossier:

- personen die verblijven in gevangenis, FPC of erkende medium security- afdeling worden doorverwezen naar de procedure voor directe financiering bij een geregistreerde VZA; hun aanvraag voor een PVB wordt definitief stopgezet;
- personen die elders verblijven; hun aanvraag voor een PVB wordt verder behandeld door het VAPH

2.5 Terug naar de beveiligde setting

Indien de geïnterneerde terugkeert naar de gevangenis, een FPC of erkende medium security-afdeling, wordt de directe financiering stopgezet vanaf de eerste dag van de vierde maand en kan de betrokkene opnieuw een aanvraag tot directe financiering of een forensische VAPH-unit tot het VAPH richten.

3 Units voor geïnterneerden / forensische VAPH-units

3.1 Regelgeving en erkenning

De regelgeving omtrent de units voor geïnterneerden is bevat door het Besluit van de Vlaamse regering van 24 november 2017 over de erkenning en subsidiëring van voorzieningen die ondersteuning bieden aan personen met een handicap in de gevangenis, en van units voor geïnterneerden. Dit besluit trad in werking op 1 januari 2017.

Bij de uitwerking van het BVR omtrent de ondersteuning voor geïnterneerden van 14 december 2018, werden hieraan een aantal wijzigingen aangebracht. Er wordt in dit besluit naar deze diensten verwezen als 'forensische VAPH-units'.

3.2 Doelgroep

De forensische VAPH-units kunnen binnen hun erkende capaciteit personen ondersteunen die aan de volgende voorwaarden voldoen:

- geïnterneerd zijn,
- door het VAPH erkend zijn als persoon met een handicap,
- uitstromen uit een gevangenis, forensisch psychiatrisch centrum (FPC) of een erkende medium security-afdeling (voor geïnterneerden met een medium risk-statuu) binnen de psychiatrie,
- behoefte hebben aan voltijdse dagondersteuning en woonondersteuning in een residentiële setting met handicapspecifieke en forensische knowhow.
- een positieve beslissing van het VAPH hebben omtrent toegang tot een forensische VAPH-unit,

3.3 Opdracht

De forensische VAPH-units bieden volgende ondersteuning:

- dag- en woonondersteuning binnen een aangepaste forensische en residentiële setting;
- psychosociale begeleiding (in kader van overdracht naar een andere zorgaanbieder);
- expertisedeling en overdracht naar een andere zorgaanbieder.

De nadruk ligt hierbij op bescherming van de maatschappij binnen een behandelingssetting.

3.4 Erkenning

Erkenningsvoorwaarden voor een unit voor geïnterneerden:

- Passen binnen de programmatie.
- Beschikken over een uitgewerkt referentiekader met betrekking tot forensisch werken.
- Samenwerking met betrokken actoren vanuit justitie.
- Beschikken over een aangepaste infrastructuur.

De algemene erkenningsvoorwaarden zoals vastgesteld in het Besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 2011 betreffende de algemene erkenningsvoorwaarden en kwaliteitszorg van voorzieningen voor opvang, behandeling en begeleiding van personen met een handicap zijn eveneens van toepassing. Zorginspectie kan de erkenningsvoorwaarden inspecteren.

Op 1 december 2018 is er een capaciteit van 50 erkende en gesubsidieerde plaatsen binnen de 3 erkende forensische VAPH-units.

3.5 Aanvraagprocedure voor ondersteuning door een forensische VAPH-unit

Het aanvraagformulier voor directe financiering dient ook gebruikt te worden voor het indienen van een aanvraag naar ondersteuning door een forensische VAPH-unit. Het aanvraagdocument dient ondertekend te worden door de aanvrager of wettelijk vertegenwoordiger en de directeur of

de verantwoordelijke van de zorg. Het Provinciaal Kantoor van het VAPH, afhankelijk van het domicilieadres van de aanvrager, verwerkt deze aanvragen. Bij de afwezigheid van een erkende handicap dient een MDT de objectivering van de handicap (module A) nog aan te leveren.

Het VAPH controleert de volledigheid van de aanvraag. De provinciale evaluatiecommissie (PEC) dient zich indien nodig uit te spreken over de aanwezigheid van een handicap. Het VAPH verstuurt vervolgens een beslissingsbrief.

3.6 Registratie en jaarverslag

De forensische VAPH-unit sluit een individuele dienstverleningsovereenkomst met de persoon met een handicap. De begeleidingsovereenkomsten van personen die in de forensische VAPH-units verblijven worden geregistreerd in de geïntegreerde registratietool (GIR) van het VAPH. Meer informatie hierover vindt u in de handleiding van de GIR. Deze registraties zijn enkel zichtbaar voor het VAPH en voor de unit waar de betrokkene verblijft/ verbleef.

De forensische VAPH-units dienen jaarlijks voor 30 maart van het volgende jaar een jaarverslag in. Het VAPH bepaalt het sjabloon dat moet worden gebruikt. Dit sjabloon zal in de loop van 2019 in overleg met de betrokken diensten worden uitgewerkt.

3.7 Woon- en leefkosten of bijdrageregeling

Personen waarvoor vanaf 2017 een individuele dienstverleningsovereenkomst werd gesloten, staan in voor hun eigen woon- en leefkosten. Personen die reeds voor 2017 werden ondersteund, kunnen nog tot en met 2020 in het bijdragesysteem blijven, maar daarna dienen ze over te stappen naar het systeem van woon- en leefkosten.

3.8 Uitstroom

Om de gelimiteerde capaciteit binnen de forensische VAPH-units voor te behouden voor de personen die hier werkelijk nood aan hebben, dient doorstroom overwogen en gestimuleerd te worden waar en van zodra mogelijk.

Personen die verblijven in een forensische VAPH-unit kunnen van daaruit doorstromen naar direct gefinancierde ondersteuning voor geïnterneerden bij een vergunde zorgaanbieder.

Vanaf de 7e maand verblijf in een forensische VAPH-unit kan de aanvraagprocedure voor een PVB gestart worden. Het toegekende PVB wordt standaard in prioriteitengroep 1 geregistreerd. Er dient bij een terbeschikkingstelling van een budget binnen de 4 maanden opgestart worden. Dat betekent dat de aanvrager klaar moet zijn voor uitstroom op het moment van de aanvraag van een persoonsvolgend budget.

Bij de definitieve invrijheidstelling (moment waarop het statuut internering wordt opgeheven) dient de betrokken persoon uit te stromen uit de forensische VAPH-unit en kan hij ook geen gebruik meer maken van rechtstreeks gefinancierde ondersteuning voor geïnterneerden. De directe financiering eindigt op de 1e dag van de 4e maand na de definitieve invrijheidstelling.

3.9 Subsidiëring

De subsidiëring van de units voor geïnterneerden verloopt op dezelfde wijze als de subsidiëring van de andere diensten die met personeelspunten en werkingsmiddelen werken.

De subsidie voor een plaats in een forensische VAPH-unit bedraagt op jaarbasis 87 personeelspunten en € 6.481 werkingsmiddelen.

De units dienen een bezettingsgraad van 90% te behalen. In 2017 en 2018 bedroeg de bezettingsgraad 95%. Bij een lagere bezetting worden de personeels- en werkingsubsidies verminderd in verhouding tot de werkelijk bereikte bezetting.

Maximaal 3% van de personeelspunten kan omgezet worden in bijkomende werkingsmiddelen tegen een bedrag per personeelspunt.

4 Projecten voor personen met een handicap in de gevangenis

4.1 Regelgeving

Het Besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 2017 over de erkenning en subsidiëring van voorzieningen die ondersteuning bieden aan personen met een handicap in de gevangenis, en van forensische VAPH-units, trad in werking op 1 januari 2017. Bij de uitwerking van het BVR omtrent de ondersteuning voor geïnterneerden van 14 december 2018, werden er geen wijzigingen aangebracht m.b.t. de projecten die geïnterneerden en gedetineerden ondersteunen in de gevangenis.

Op dit ogenblik zijn er drie vergunde zorgaanbieders die specifiek erkend zijn om binnen een gevangenis ondersteuning te bieden aan geïnterneerden en gedetineerden met een (vermoeden van een) handicap.

4.2 Doelgroep:

De projecten bieden ondersteuning aan personen die door het VAPH zijn erkend als een persoon met een handicap of aan personen met een vermoeden van handicap die in de gevangenis verblijven. Het kan zowel gaan om geïnterneerden als gedetineerden. De personen die gebruik willen maken van de ondersteuning die geboden wordt door de projecten binnen de gevangenis hebben geen goedkeuring van het VAPH nodig. Er is bijgevolg geen aanvraagprocedure bij het VAPH voorzien. De projecten controleren zelf of personen geïnterneerd of gedetineerd zijn, in de gevangenis verblijven en of er sprake is van een (vermoeden van een) handicap.

4.3 Opdracht

Hun opdracht bestaat er in psychosociale begeleiding en een aangepaste dagbesteding te bieden aan personen met een handicap in de gevangenis. Ze stellen re-integratie als doel voorop. Hun werking is erop gericht de persoon met een handicap voor te bereiden op en toe te leiden naar een aangepaste woonvorm, werksituatie en/of behandelings- en begeleidingsaanbod. Hun

ondersteuning en de werking is echter sterk gekleurd door de context van de gevangenis en de verschillende actoren die daar een rol spelen. De projecten zetten dan ook sterk in op de uitbouw van samenwerking met de zorgteams, de medewerkers van de psychosociale dienst, de beleidsmedewerkers van de strafinrichting en andere actoren die betrokken zijn bij het hulpverleningsaanbod in de gevangenis. Daarnaast hebben ze ook de expliciete opdracht om hun kennis en ervaring te delen met andere organisaties. Dit kan door expertisedeling of overdracht in kader van het doorstromen van cliënten naar andere zorgaanbieders.

De projecten in de gevangenis bieden volgende ondersteuning:

- aangepaste dagbesteding in de gevangenis;
- psychosociale begeleiding (cliëntgebonden);
- expertisedeling en overdracht naar een andere zorgaanbieder.

4.4 Programmatie en erkenning

De algemene erkenningsvoorwaarden zoals vastgesteld in het Besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 2011 betreffende de algemene erkenningsvoorwaarden en kwaliteitszorg van voorzieningen voor opvang, behandeling en begeleiding van personen met een handicap zijn van toepassing. Zorginspectie kan de erkenningsvoorwaarden inspecteren.

De projecten die ondersteuning bieden aan personen met een handicap die in de gevangenis verblijven, worden erkend in personeelspunten. Daarnaast worden er eveneens werkingsmiddelen gesubsidieerd, namelijk 89 euro per personeelspunt.

4.5 Bijdrage van de persoon met een handicap

De projecten kunnen geen persoonlijke bijdrage vragen aan personen die in de gevangenis verblijven.

4.6 Registratie van output

De projecten dienen jaarlijks voor 30 maart van het volgende jaar een verslag in bij het VAPH omtrent hun inspanningen in de gevangenis, de bereikte cliënten, de samenwerking met andere actoren die betrokken zijn bij de ondersteuning van geïnterneerden en gedetineerden, knelpunten en opportuniteiten, Het verslag wordt opgemaakt met behulp van een sjabloon dat door het VAPH wordt gemaakt. Dit sjabloon zal in samenspraak met de betrokken diensten worden uitgewerkt in de loop van 2019. Er worden geen gegevens geregistreerd omtrent de ondersteunde personen in de geïntegreerde registratietool (GIR).

4.7 Subsidiëring

De subsidiëring van de projecten die ondersteuning bieden aan personen met een handicap in de gevangenis verloopt op dezelfde wijze als de subsidiëring van de andere diensten die met personeelspunten en werkingsmiddelen werken.

Maximaal 3% van de personeelspunten kan omgezet worden in bijkomende werkingsmiddelen tegen een bedrag per personeelspunt (€834/ punt).

5 Rechtstreeks toegankelijke hulp

Geïnterneerden en gedetineerden kunnen ook gebruik maken van RTH indien ze voldoen aan de RTH-voorwaarden. Hierbij zijn er voor deze doelgroep geen specifieke modaliteiten bepaald.

Met vriendelijke groeten,

James Van Casteren,
Administrateur generaal

Bijlage: Ondersteuning voor geïnterneerden: Afbakening 'erkende medium security'

In het Besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 2018 wordt onderstaande definitie voor 'erkende medium security' gebruikt:

“een door de bevoegde overheid gesubsidieerde medium risk afdeling in het kader van het pilootproject internering of een afdeling met een voorbehouden capaciteit voor geïnterneerde personen die onder het statuut van plaatsing, vermeld in artikel 19 van de wet van 5 mei 2014, met het oog op een verdere maatschappelijke re-integratie verblijven, gelegen op de campus van het Openbaar Psychiatrisch Zorgcentrum Rekem, het Universitair Psychiatrisch Centrum Bierbeek of het Psychiatrisch Centrum Sint-Jan-Baptist Zelzate”

Dit omvat naast de initiële medium security afdelingen (PZ, PVT en IBW) ook de afdelingen dubbel diagnose met mentale beperking, de afdeling high risk vrouwen en de afdeling long stay. De afdelingen die zich niet op de campus van de drie bovengenoemde ziekenhuizen bevinden worden niet meegenomen (IBW en PVT die zich niet op de campus bevinden en de afdelingen seksueel delinquenten).

Initieel was deze directe financiering voor geïnterneerden bedoeld voor geplaatste geïnterneerden die in een gevangenis of FPC verblijven. Op vraag van de sector werden ook de medium security's meegenomen. Gezien de beperkte middelen en de nood aan een sluitende juridische omschrijving van 'erkende medium security' hebben we ook de locatie mee opgenomen in onze omschrijving. Hieronder vindt u de limitatieve lijst van de afdelingen die onder bovenstaande definitie 'erkende medium security' vallen (zoals geformuleerd door het VAPH):

Campus	Naam	Omschrijving	capaciteit
Rekem	Forensische zorg 1	Medium security ZH	40
Rekem	Forensische zorg 2 en 3	Medium security PVT	60
Rekem	Forensische zorg 4	DD verstandelijke beperking & Psychische problematiek	20
Bierbeek	FPA - FPB - FPC	Medium security ZH	40
Bierbeek	FRA - FRB - FRC - FRW	Medium security PVT	60
Bierbeek	Oefenhuis (op campus)	Medium security BW	4
Bierbeek	Golf	DD verstandelijke beperking & Psychische problematiek	20
Bierbeek	LFP	Long stay	30
Zelzate	Encarga 1-2-3	Medium security ZH	40
Zelzate	Esperanza 1-2	Medium security PVT	60
Zelzate	Toekan en Ibis (op campus)	Medium security IBW	10
Zelzate	Amplia	DD verstandelijke beperking & Psychische problematiek	20
Zelzate	Levanta	High risk vrouwen	20

Alle geïnterneerden die niet in een gevangenis, FPC of 'erkende medium security' verblijven, kunnen een beroep doen op de **reguliere persoonsvolgende financiering** vanuit het VAPH.